

ХРИСТИАНСКА ЗАЩИТА

Всичко що се
отнася до ве-
стника, да се
изпраща до
св. Митропо-
лия — Варна,
а суми — до
свещ. Стефанъ
п. Иордановъ,
ул. Ц. Асѣнь
№ 20

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ.

Броя 1 левъ

Обявления се приематъ по споразумение

Излиза 2 пжти на месецъ

Годишенъ абонаментъ 20 лева

Броя 1 левъ

НАШАТА ПРОГРАМА

Споредъ чл. 2 отъ Устава на свещеническитъ братства въ Царство България, целитъ на свещеническитъ братства сж: а) да се грижатъ за саморазвитието на членоветъ си...; б) да се грижатъ за засилване черковния животъ и религиозно-нравственото преуспѣване на православнитъ християни въ епархията; в) да се грижатъ за развитие и подирепа на духовната книжнина; г) да взематъ нуждитъ мърки противъ инославнитъ пропаганди, сектанти, безбожници, хулители на вѣрата и разпространители на суевѣрия; и пр.

Настоятелството на Варненското Епархийско свещеническо братство „Св. Царь Борисъ“ презъ текущата година реши да започне издаването на свой печатенъ органъ именно въ изпълнение повеленията на цитирания членъ отъ устава. То мисли, че покрай другитъ сръдства сж които си служи, сж единъ достъпенъ и за свещеници и за християни по съдржане и цена вестникъ като „Християнска Защита“, ще може по-успешно да догонва целитъ на своята организация. Чрезъ своя органъ братството ще се грижи да изнася предъ своитъ членове и предъ православнитъ християни въпроси изъ областта на вѣрата, на християнската нравственостъ, на православното богослужение, на църковния и общественъ животъ. Ще помъства статии, бележки, съобщения за дейността, целитъ и сръдствата на инославнитъ пропаганди, сектитъ, безбожието, хулители на вѣрата и разпространители на религиозни заблудения и суевѣ-

рия, за да осветли предъ читателитъ на „Християнска Защита“ истината на праотеческата ни вѣра и заблудитъ на враговетъ ѝ, та по тоя начинъ да утвърди православитъ християни въ спасителната наша вѣра, да ги подбуди къмъ по-силенъ и дѣятеленъ християнски животъ, да ги предпази отъ пагубно лутане подиръ навѣдилитъ се религиозни пропаганди и сенти; да извика у тяхъ съзнание на радостъ и доволство, че отъ рождение сж наследили истинската и спасителна православна християнска вѣра. Да имъ посочи чистия изворъ на Христовата вѣра, отъ който да утоляватъ духовната си жажда съ жива вода, за да не троятъ душитъ си съ замърсената и преправена съ грѣшнитъ и заблудитъ на човѣшкия разумъ и страсти духовна ужъ храна, що имъ предлагатъ на всьна крачка чужди агенти вънъ отъ оградата на Православната църква.

„Християнска Защита“ ще има грижа да брани православната вѣра отъ нападнитъ на сектанти, безбожници и хулители, за да видятъ ония отъ нашитъ християни, които лекомислено сж се увлекли подире имъ, че сж на погрѣшенъ пжтъ, та да се отвърнатъ отъ тяхъ и се прибератъ въ лоното на Църквата, както блудния синъ.

Братството се надѣва, че въ трудната задача, съ която се нагърбва, ще намъри първо Божията подирепа и следъ това — оная на нашитъ свещеници и добритъ християни.

дище поддържаше по онова време българската църковна власть. Обаче, противницитъ на това гледище постоянноуваха на своитъ схващания и не се съгласяваха да взематъ въ внимание това, което другитъ смѣтаха за справедливо. Това се бѣше проявило дори и въ тогавашното Народно Събрание, дето бѣ повдигнатъ тоя споръ и единъ депутатъ намѣрилъ за добре да каже, че ние не можемъ да се спречкаме съ сърбитъ за една попка кюлюмавка.

Въ разгара на борбата по тоя въпросъ отъ желание, види се, да се убеди и църковната власть да не поддържа мнение противно на славянската солидарностъ, бѣхъ повиканъ да се явя въ едно събрание отъ първи наши общественици. Отидохъ. Намѣрихъ тамъ събрани повечето отъ тогавашнитъ Министри, всички лица, къмъ които хранѣхъ почитъ и уважение и приятелски чувства и, които въ отношенията си къмъ менъ бѣха всѣкога твърде снизходителни. Не знаехъ за какво бѣхъ повиканъ, но ми се каза, че искали да чуятъ мнението ми по въпроса за Фирмилиновото ржкоположение. Отговорихъ, че сподѣлямъ това, което поддържа църковната власть. Забележиха ми, че правителството било принудено да бжде внимателно по въпроса, защото отношенията ни съ турското правителство не били добри и можели сме да имаме неприятности съ турцитъ, та затова не бивало да въоръжаваме сърбитъ срещу насъ. Нѣмамъ какво да кажа, отговорихъ, за нашитъ отношения съ турцитъ. Това е работа на правителството. Но не мисля, че искали да сѣрбятъ, че справедливо. Защото Скопската Епархия е населена отъ българи, предани на българската църква. Ако се установи, че тамъ има и сѣрби, които искатъ да иматъ свое църковно управление, можемъ да се съгласимъ да имъ се даде епископъ, подведомственъ на българския митрополитъ. Но да приемемъ таку тъй да се ржкополога сѣрбита за Скопски Митрополитъ, не мисля да е нито право, нито полезно. Защото нѣмаше никаква гаранция, че подиръ нѣкоя друга година не ще се повдигне въпросъ, да има сѣрбски Митрополитъ и въ Велесъ, и Дебъръ, и по нататкъ. Така се свърши разговора ми по въпроса за Фирмилияна.

Следъ нѣколко време той биде ржкоположенъ въ Енеската Епархия за Скопски Митрополитъ. Обаче, Цариградската Патриархия се погрижила здраво да оградитъ интереситъ на нѣколкото цинцарски семейства въ Скопие, които се държеха съ гърцитъ. Споредъ издавания тогава въ Цариградъ гърцки вестникъ „Константинополь“ брой 278 отъ 18 Декемврий 1902 год. Патриархиятъ Синодъ въ административното си заседание отъ 17 Декемврий „разгледалъ и одобрилъ сингилията (актъгъ), съ която се опредѣлиха и утвърдиха правата на Скопската гърцка община, като община и енория самоуправлявана“. Това ще каже, че Цариградската Патриархия приела да удовлетвори молбата на сѣрбитъ да имъ ржкоположи Митрополитъ въ една чисто българска епархия, обаче, въ сжщото време не оставила туку тъй тамош-

шнитъ гърци подъ ведомството на новия сѣрбски Митрополитъ, но взела мърки да не се допуца на последния да има каквото и да е вмешателство въ тѣхнитъ църковни и училищни работи. А ние съ готовность, безъ надлежното съпротивление, оставихме подъ разположението на Фирмилияна цѣла българска епархия и отворихме пжтъ на сѣрбитъ и за Велесъ и Дебъръ и другитъ македонски Епархии. Когато Сѣрбскитъ Кралъ Александъръ Обреновичъ бѣше дошълъ въ София, за да посети тогавашния князь Фердинандъ, покойния Григорий Доростолский и Червенский въ качеството си председателствующъ на Св. Синодъ, счелъ за свой дългъ да му се представи. Кралъ Александъръ останалъ доволенъ отъ тази вежливостъ на Григория, но намѣрилъ удобенъ случай да му каже, че българитъ трѣбвало да помогнатъ на сѣрбитъ да иматъ и тѣ въ Македония Екзархия. Съ ржкопологането на фирмилияна за Скопски Митрополитъ се положи основния камъкъ на сѣрбската църква и пропаганда въ Македония.

Фалимента на болшевиизма.

Не да защищавамъ националистическата или комунистическата доктрина пиша тия редове, а да спра вниманието на читателитъ върху нѣколко общи черти на тия два принципа, за да се види дали е възможно да се хвърли нѣкакъвъ мостъ за сближение между тѣхъ или просто да бъде дѣлока и непроходима ги дѣли.

Тукъ не става дума за шовинистическия ултранационализъмъ, а за она национализъмъ, който трѣбва да лежи въ основата на всѣка цивилизована държава.

Нека се не забравя, че национализъмъ, не значи война, както обикновено обичатъ да го наричатъ известни сѣрди у насъ.

Бихъ желалъ тия редове да бждатъ внимателно прочетени отъ нашитъ противници.

Всѣкой индивидъ, както и всѣки колективитетъ, се стреми къмъ щастие. Безъ този миражъ, често пжти живота би се прекъсналъ, тъй като мнозина биха се явили въ моментъ на отчаяние да му отрежатъ жицата, ако въ дълбокитъ гнѣки на душата имъ не би се подхранвала надеждата за по-добри и по-щастливи дни.

Това щастие обаче всѣкой го разбира по своему, тъй като всѣкой си има своята особена и специфична душевна структура.

Желанието на вѣчно щастие всѣки си го пази като възделена мечта — въ тайницитъ на душата си.

За нѣкой хора вишето щастие се състои въ почитането на Бога; за други въ любовта къмъ родината, на роднитъ поля и градини; за други въ любовта къмъ славата, богатството, удоволствието и пр. . .

Ами за народитъ и колективитетитъ въ що се състои щастие? Въ това ли, да прекатуримъ строя и разрушимъ институции и порядки, които си иматъ своятъ резонъ на сжществуване? Въ постояннитъ преследвания, убийства, заточения, хвърляне въ въздуха на църкви, отнимане свободата на индивида да мисли свободно?!

Нима хората се нуждаятъ отъ една подобна луда безмислена и отъ никого желана свобода?

Нима, поклонитъ на Karl Marx и Fridrich Engels сж щастливи, или носители на щастие?

Що е останало отъ „социализма“ на И. Христа?

Где останяха думитъ му: „Обичай ближния си като себе си“? питатъ тѣ. Да, ние трѣбва да обичаме най-първо тия, които сж най-близо до душата ни, до вѣрата и живота ни, и следъ това постепенно да я разширяваме до като обхванемъ цѣлия свѣтъ. Национализма желае мира на цѣлия свѣтъ, миръ траенъ, справедливъ, непоклатимъ, подъ гнѣкитъ на който, всѣкоя държава свободно да живѣе и твори блага, създавайки благоденствие за своитъ граждани.

† Варненский и Преславский Симеонъ.

Минали работи.

Тия дни прочетохъ дветъ уводни статии, обнародвани въ в. „Миръ“ отъ 27 Юний и въ в. „Зора“ отъ 29 сжщия, и подписани първата отъ г. В. Т. Велчевъ, а втората отъ г. Дан. Крапчевъ. Прочитането на тия статии ми напомни перипетитъ на въпроса повдигнатъ презъ 1901 — 1902 г. отъ сѣрбитъ за ржкопологането отъ Цариградската Патриархия на Сѣрбския архимандритъ Фирмилианъ за Скопски Митрополитъ. По онова време азъ бѣхъ въ София и изпълнявахъ длъжността представител на покойния Екзархъ Йосифъ и председателстввахъ въ Св. Синодъ.

Искането на Сѣрбитъ се посрещна не еднакво отъ тогавашното българско общество. Едни, подъ влиянието на мисълта, че сѣрбитъ сж славяни като насъ и, че отъ славянска солидарность трѣбва да не се противимъ на желанието на сѣрбитъ, поддържано, както се казва тогава, и отъ Руситъ, се съгласяваха

да не се прави никаква спѣнка, за да се удовлетворятъ сѣрбитъ. Други, обаче, бѣха на противно мнение, като поддържаха, че нѣма нужда да сжществува въ Скопие сѣрбски Митрополитъ, защото цѣлата Скопска Епархия бѣше населена отъ българско население, съ изключение на нѣколко села, наречени „Черногорие“, дето, макаръ и да се говореше наречие близко до сѣрбското, но все пакъ тѣ презъ всичкото време на нашата църковна борба се държеха съ останалата частъ на Епархията и никога не бѣха изяви сепаратистически стремления или же тенденци да бждатъ съ сѣрбитъ. Вънъ отъ това богослужениетъ езикъ, употребяванъ въ църквитъ на българскитъ села и градове, бѣше сжщия, какъвто и въ черногоритетъ, така че нѣмаше никакъвъ мотивъ, да се ржкополога за Скопие сѣрбинъ Митрополитъ при наличността на сжществуващия тамъ български такъвъ. Това гле-

